

Ook grote natuurorganisaties kritisch over PAS

Vlinderstichting, SoortenNL, LandschappenNL, Wereld Natuur Fonds en Natuurmonumenten

Dat WBdP niet bepaald gecharmeerd is van het Programma Aanpak Stikstof hebt u inmiddels al vaak van ons kunnen lezen.

Nu hebben (eindelijk) ook De Vlinderstichting, SoortenNL, LandschappenNL, het Wereld Natuur Fonds en Natuurmonumenten zich kritisch over het PAS uitgelaten.

De organisaties schrijven onder andere:

'De natuur loopt ondanks het PAS nog altijd schade op door een opeenstapeling van stikstof en verzuring. Herstelmaatregelen vormen slechts een noodmaatregel om de periode te overbruggen die nodig is om de stikstofdepositie fors terug te dringen. Het is dweilen met de kraan open als bij de bron de uitstoot niet goed wordt aangepakt. Wij vragen daarom een stevigere sturing op het uitvoeren van bronmaatregelen. Op korte termijn vooral met technische maatregelen om de stikstoftrend neerwaarts te krijgen en op de langere termijn door de landbouwsector te hervormen en veel duurzamer te maken.'

Voor het hele artikel zie de website van Natuurmonumenten:

<https://www.natuurmonumenten.nl/nieuws/natuurorganisaties-luiden-noodklok-natuurherstel-pas-valt-tegen>

Limburgs Landschap

Van het Limburgs Landschap vernamen we dat deze stichting het op zich een goede zaak vindt dat er i.h.k.v. het PAS door de overheid geld beschikbaar wordt gesteld voor beheer van hun natuurterreinen. Het Landschap plaatst daar echter ook duidelijk kanttekeningen bij:

'Met de PAS-maatregelen wordt stikstof afgevoerd uit het terrein (maaïen, begrazen, plaggen, kappen, baggeren). Maar dat gebeurt op een grotere schaal, met een hoger tempo dan bij het natuurtype hoort. Bijvoorbeeld een heideveld plaggen: vroeger gebeurde dat eens in de 70(?) jaar. Met de huidige depositie is het veel vaker nodig. De natuur kan zich in zo'n korte periode niet herstellen. Je kunt nu wel een noodmaatregel treffen, maar die is dus niet herhaalbaar, terwijl de depositie doorgaat.

Een andere reden waarom de maatregelen niet (snel) herhaalbaar zijn, zijn de schadelijke neveneffecten voor de bodem. Met de stikstof verdwijnen uit het terrein ook allerlei andere -waardevolle- elementen. Die komen echter niet terug, waardoor we de systemen uitmergelen.

Overigens denken we dat grootschalig hydrologisch herstel van natuurgebieden wèl helpt. Hierdoor worden systemen robuuster en beter bestand tegen depositie. We hebben echter nog niet gezien dat dit een PAS-strategie is bij onze gebieden.'

De Peel

WBdP ziet dat in de Peel het afvoeren van stikstof vrijwel onmogelijk is:

- Bij plaggen op veen komt het onderliggende veen bloot te liggen, met als gevolg oxidatie/mineralisatie en dus een explosie van voedingsstoffen. Plaggen is dus vaak geen optie. Alleen op zand is het te overwegen. Maar dan geldt weer wat het Limburgs Landschap hierboven stelde: met de veel te hoge stikstofneerslag moet het veel te snel weer herhaald worden.

- Maaien en afvoeren is door het ongelijke en natte terrein heel lastig. Maaien gaat soms nog, maar afvoeren lukt vaak niet. En met alleen maaien wordt er geen N afgevoerd. Bovendien is de kans groot dat bij zulke werkzaamheden de kwetsbare veenbodem beschadigd wordt.
- Met begrazen wordt amper N afgevoerd. Bij begrazen op veen is de kans op beschadiging van de veenbodem ook heel groot.
- Het zagen/knippen van boomopslag gaat vaak nog wel, maar het afvoeren is dan veelal weer een probleem, omdat door het natte terrein de veenbodem snel beschadigd wordt. Bovendien wordt als het wel lukt ook hier niet echt veel N mee afgevoerd. De meeste voedingsstoffen zitten in de bladeren; niet in het hout.

De hierboven geschetste problemen bij N-afvoer in de Peel zullen alleen nog maar groter worden indien de waterstand wordt gestabiliseerd, iets dat dringend noodzakelijk is.

Het Limburgs Landschap merkt terecht op dat grootschalig hydrologisch herstel van natuurgebieden een goede maatregel zou zijn. WBdP benadrukt dit al vele jaren. Er wordt echter nog steeds veel te weinig aan gedaan. Aan de westkant van de Deurnese Peel wordt nu bijvoorbeeld weliswaar (een deel van de) begrensde nieuwe natuur mede met PAS-geld verworven en vernat, maar uit de hydrologische onderzoeken blijkt dat daarmee de waterstand in de Peel onvoldoende kan worden gestabiliseerd. Vernatting van een ruime zone (twee km of zelfs meer) rondom de Peel is daarvoor nodig (veel meer dan de begrensde nieuwe natuur). Deze noodzakelijke vernatting vindt echter niet plaats. In Limburg wordt bijvoorbeeld het 'Nieuw Limburgs Peil', dat daarvoor bedoeld was, door het waterschap niet uitgevoerd. Ook in Brabant gebeurt nog lang niet voldoende. Steeds krijgen de landbouwbelangen voorrang. Pappen en droog houden is het beleid. De keuze voor de natuur -een flinke zone echt vernatting- wordt steeds niet gemaakt.

Tweede RvS-behandeling van de PAS-beroepen

Op 14-2 zijn de eerste PAS-beroepen van WBdP, plus die van MOB en Vereniging Leefmilieu opnieuw behandeld bij de Raad van State.

In de tussenuitspraak (van mei 2017) in die beroepen had de RvS al gesteld dat het PAS op meerdere punten aangepast, of beter gemotiveerd diende te worden. Dat is nog niet afdoende gebeurd. Daarna liet (in november 2018) het Europese Hof van Justitie zich zeer kritisch uit over het PAS. Nu gaat de RvS het definitieve oordeel geven. De RvS-zitting van 14-2 duurde van 10 tot 18.30 uur. Vele vragen werden aan ons, maar vooral ook aan de vertegenwoordiger van de provincies gesteld. De uitspraak wordt niet eerder dan half mei verwacht. We zijn heel benieuwd naar de uitkomst. Gezien de tussenuitspraak en het arrest van het Hof verwachten we dat het PAS duidelijk aangescherpt zal moeten worden. Hoeveel precies, dat blijft dus nog even afwachten.

Steun Werkgroep Behoud de Peel

Stichting Werkgroep Behoud de Peel is voor haar inkomsten hoofdzakelijk afhankelijk van giften en donaties. De financiële situatie van de stichting is kritisch. De laatste jaren is het financiële resultaat ondanks zuinig beheer steeds negatief en wordt ingeteerd op de reserves. Extra ondersteuning is zeer welkom.
 Stichting Werkgroep Behoud de Peel, Lavendelheide 27, 5754 EA Deurne
 0493-319610 www.wbdp.nl info@wbdp.nl NL25 TRIO 0338 4953 47